

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

**Inwestycja: Remont konserwatorski elewacji budynku Gimnazjum
nr 7 wpisanego do gminnej ewidencji zabytków**

**Adres inwestycji: Budynek na działce nr 105/1 obręb 16 jednostka
ewidencyjna Śródmieście przy ul. Jachowicza 5
w Krakowie**

**Inwestor: Gmina Miejska Kraków
Dyrektor Gimnazjum nr 7 ul. Jachowicza 5
31-564 Kraków**

Opracował: mgr inż. arch. Rafał Stożek

Grudzień 2016 r.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

1. Strona tytułowa	s.1
2. Spis treści	s.2
3. Założenia	s.3
4. Wstęp	s.3
5. Opis obiektu	s.4-6
6. Stan zachowania elewacji	s.6-7
7. Cel i założenia	s.8
8. Tynki	s.8
9. Okap dachu	s.9
10. Stolarka	s.9
11. Elementy metalowe	s.9
12. Prace dodatkowe	s.10
13. Proponowane postępowanie	s.11
14. Proponowane materiały	s.12
15. Dokumentacja fotograficzna	s.13-17

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

1. ZAŁOŻENIA

Niniejszy program postępowania konserwatorskiego określa zakres i sposób prowadzenia prac związanych z remontem elewacji gmachu d. szkoły miejskiej – obecnie budynku Gimnazjum nr 7 im. Bartosza Głowackiego przy ul. Stanisława Jachowicza 5 w Krakowie. Archiwalny projekt zachowany jest w Archiwum Budownictwa Miejskiego Oddział V przy ul. Lubicz 25b w Krakowie.

Działania budowlano-konserwatorskie obejmują pełen zakres zabiegów technicznych i estetycznych mających na celu przywrócenie właściwego stanu tynków i dekoracji, polegających na wykonaniu kotwień pęknięć ścian, konserwacji elementów metalowych, naprawie/wymianie obróbek blacharskich, naprawie/wymianie ozdobnego deskowania spodu okapu, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, uporządkowaniu instalacji elektrycznej i teletechnicznej.

2. WSTĘP

Przedmiotowy budynek ujęty w gminnej ewidencji zabytków określony jest jako *szkoła miejska w Dąbiu (dziś Szkoła Podstawowa nr 39 im. Bartosza Głowackiego)*. Obiekt wzniesiono w latach: 1914 - 1915 wg projektu Jana Zawiejskiego, zatwierdzonego 8 grudnia 1913 r. Szkoła swymi tradycjami nawiązuje do początkowo jednoklasowej szkoły ludowej utworzonej we wsi Dąbie w 1891 r. Pierwsza jej siedziba została wzniesiona w 1892 r. W związku z rozwojem placówki, której patronem od 1911 r. jest Bartosz Głowacki, zaistniała konieczność budowy większego obiektu. Budowę nowego gmachu, będącego przedmiotem opracowania, rozpoczęto w 1913 r. Prace budowlane prowadzono sprawnie. Ze względu na wybuch I wojny światowej do obiektu przejściowo wprowadzono funkcję szpitalną. Pierwsze zajęcia szkolne przeprowadzono na początku 1916 r., a stary budynek szkoły został przekazany s. s. Służebniczkom z przeznaczeniem na ochronkę. W styczniu 1938 r. zatwierdzony został niezrealizowany projekt rozbudowy placówki. Szkoła w latach: 1939 - 1941 była zajęta przez wojska okupacyjne. Po II wojnie światowej znaczący rozwój dzielnicy wymusił rozbudowę placówki. W latach: 1968 - 1970 zbudowano nowe skrzydło z salą gimnastyczną, które dobudowano do gmachu historycznego od strony zachodniej. W 2016 r. przeprowadzono prace termomodernizacyjne skrzydła współczesnego. Ze względu na stanowisko Miejskiego Konserwatora Zabytków odstąpiono od planowanego docieplenia elewacji budynku zabytkowego i przeprowadzono wyłącznie wymianę stolarki okiennej

oraz drzwi od strony północnej (wymiany okien oraz drzwi nie prowadzono w parterowym pawilonie zachodnim).

3. OPIS OBIEKTU

Zabytkowy gmach usytuowany jest w południowo-wschodnim narożniku rozległej działki stanowiącej teren szkolny. Z przestrzeni publicznej dostępna jest elewacja frontowa – południowa oraz częściowo elewacja boczna – wschodnia. Dostęp do pozostałych elewacji możliwy jest z terenu wewnętrznego, wydzielonego ogrodzeniem.

Historyczny budynek wzniesiony został na rzucie zbliżonym do litery „u”. Składa się z dwukondygnacyjnego budynku głównego, o dziesięcioosiowej elewacji frontowej – południowej, flankowanej niewielkimi ryzalitami oraz dwóch skrzydeł jednokondygnacyjnych przylegających od budynku głównego od północnego-wschodu i północnego-zachodu. Skrzydła boczne tworzą pawilony styczne do elewacji tylnej. Skrzydła, które z budynkiem głównym skomunikowane są wewnątrz budynku, posiadają dodatkowe wejścia od strony elewacji tylnej – skrzydło wschodnie posiada drzwi w elewacji zachodniej, a skrzydło zachodnie w elewacji wschodniej. Od zachodu do części zabytkowej przylega współczesne skrzydło parterowe z 1970 r., połączone funkcjonalnie z częścią historyczną.

Część zabytkowa obiektu wzniesiona została z cegły, przykryta dachami wielospadowymi o konstrukcji drewnianej z nieużytkowymi strychami. Pokrycie dachów wykonano z czerwonej zakładkowej dachówki ceramicznej. Całość budynku jest podpiwniczona. Elewacje o skromnym detalu architektonicznym, pierwotnie wykonane były w tynku wapiennym z gruboziarnistym wypełniaczem i cienką zacierką drobnoziarnistą. Obecnie elewacje pokryte są wtórnym tynkiem cementowym w formie nakropu charakterystycznego dla remontów z przełomu lat 60 -tych i 70 -tych XIX w. Elewacje zostały współcześnie pomalowane w kolorze kremowym, z elementami podkreślonymi kolorem zbliżonym do różu weneckiego. Lokalnie widoczne są naprawy zaprawami cementowymi.

Budynek główny posiada elewacje symetryczne. Okna parteru zostały umieszczone w większości w płytkich wnękach. Na elewacji frontowej i bocznej okna drugiej kondygnacji posiadają gzymsy parapetowe o profilu wykonanym z zaprawy. Budynek główny posiada wydatny gzyms koronujący, z uskokowym profilem pomiędzy ścianą a okapem. Układ okien w parterowych skrzydłach jest niesymetryczny, prawdopodobnie wtórny. Na elewacji wschodniej pawilonu widoczne są dodatkowe nisze o charakterze blend okiennych. Skrzydła

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

posiadają wydane okapy z deskowaniem od spodu o układzie kasetonów, z ćwierćwałkiem na styku ze ścianą. Deskowanie pomalowane farbą kryjącą w kolorze popielatym. Partia cokołowa nie jest wysunięta poza lico ściany. Wzdłuż wszystkich elewacji biegnie opaska z płyt chodnikowych. Na elewacjach frontowej i tylnej mieszczą się po trzy wąskie „przypory” nakryte dachówką karpiówką. Rynny i rury spustowe oraz obróbki blacharskie pomalowane są na brązowo, a wymienione w późniejszym okresie są ocynkowane. Z zabytkowym obiektem nie korespondują pomarańczowe plastikowe czyszczaki.

Wszystkie okna są białe, wielopolowe, o zróżnicowanej wielkości. Okna w budynku głównym i skrzydle wschodnim zostały wymienione w 2016 r. na drewniane, białe, o podziałach nawiązujących do podziałów historycznych (rekonstrukcja na podstawie ikonografii). Na elewacji tylnej, ze względu na wtórny układ otworów okna stanowią aranżację nawiązującą do historycznej stolarki. Na podstawie analizy ikonograficznej można stwierdzić, że biały kolor okien nawiązuje do koloru pierwotnego, zmienionego następnie na ciemniejszy jeszcze przed rokiem 1938. W oknach parteru zamontowane są wtórne, nieestetyczne kraty wykonane ze zbrojeniowych prętów stalowych gładkich lub żebrowanych. W pawilonie zachodnim nadal mieszczą się okna z PCV oraz brązowe drzwi aluminiowe (w miejscu wcześniejszych drzwi drewnianych dwuskrzydłowych) z progiem i cokolikiem z płytek gresowych. Drzwi w skrzydle wschodnim drewniane, płycinowe w kolorze brązowym, zamontowane zostały w 2016 r. w miejscu drzwi aluminiowych. Okna piwniczne o zróżnicowanym kształcie i wielkości wykonane są z PCV, częściowo wymienione zostały w 2016 r. Kraty w oknach jw. o zróżnicowanym kształcie i sposobie montażu – w elewacji tylnej budynku głównego i w pawilonie zachodnim nie posiadają wartości historycznych i estetycznych. W elewacji północnej w narożu pomiędzy budynkiem głównym, a pawilonem okienka piwniczne posiadały metalowe drzwiczki, o czym świadczą zachowane stalowe ramki z zawiasami (prawdopodobnie powojenne). Budynek posiada instalację odgromową. Na elewacji wschodniej, od strony drogi dojazdowej, znajduje się napis z dużych liter blokowych *GIMNAZJUM NR 7*. Ponadto na elewacjach zamontowano kamery monitoringu i oprawy oświetleniowe wraz z instalacjami prowadzonymi natynkowo.

Na podstawie analizy zatwierdzonego przez *Magistrat m. Krakowa* projektu szkoły oraz ikonografii z okresu międzywojennego (fotografie historyczne znajdujące się w *izbie pamięci szkoły*) można stwierdzić, że historyczny gmach, pomimo współczesnej rozbudowy, zachował pierwotną bryłę i zasadniczą formę architektoniczną. Zmiany w obrębie elewacji

frontowej objęły usunięcie z ryzalitów dwóch balkonów wspartych na kolumnach i znajdujących się pod nimi drzwi wejściowych. Ze źródeł ikonograficznych wynika, że okna pasa parteru posiadały parapety z dachówki karpiówki układanej z dużym spadkiem. Nieznaczące zmiany dotyczące wielkości i układu okien objęły elewacje parterowych pawilonów od strony północnej. Niezależnie od powyższego, obiekt zachowuje walory historyczne i architektoniczne. Dodatkową wartość niematerialną stanowi funkcja dydaktyczna, która jest zgodna z pierwotnym przeznaczeniem obiektu. Wnętrze pomimo modernizacji zachowało oryginalne elementy wystroju – m. in.: stolarka płycinowa, balustrady, lastrykowa klatka schodowa. Dostęp do budynku historycznego odbywa się poprzez nowe skrzydło, które jest połączone przestronnym hallem ze schodami w miejscu historycznej elewacji zachodniej.

4. STAN ZACHOWANIA ELEWACJI

Stan zachowania wypraw na elewacjach należy ocenić jako zły. Widoczne degradacje powstały głównie w wyniku długotrwałego oddziaływania wilgoci i soli, a zakres uszkodzeń tynku jednoznacznie wskazuje na konieczność podjęcia kompleksowych prac konserwatorskich.

Pomimo wprowadzenia w ostatnich latach izolacji pionowej z folii kubełkowej, miejscowo z papy, niewłaściwe odprowadzenie wody z otoczenia budynku i brak izolacji fundamentów na przestrzeni lat przyczyniło się do powstania zniszczeń na elewacji. W najgorszym stanie znajdują się tynki dolnych partii elewacji, gdzie dochodziło do kapilarnego podciągania wilgoci, a także bezpośredniego ochlapywania elewacji. Szczególnie duże uszkodzenia występują w obrębie elewacji wschodniej budynku głównego, gdzie odsłonięty jest watek ceglany. Podczas opukiwania tynku do wys. ok. 2 m stwierdzono, że występują naprzemiennie rozległe partie „głuche” z partiami związanymi – odwarstwiony jest zarówno cementowy nakrop od tynku wapiennego, jak również tynk wapienny od muru.

Tynki wykazują wiele typowych uszkodzeń takich jak: odspojenia i osłabienia przyczepności, wykruszania, zarysowania włosowate oraz spękania, wykwit i zabrudzenia. Uszkodzenia są potęgowane przez wierzchnią warstwę ze szczelnego nakropu cementowego, który uniemożliwia dyfuzję pary wodnej z warstw spodnich. Widoczne rysy o różnym zakresie rozwarcia (w tym pęknięcie w obrębie gzymsu na elewacji północnej), które częściowo wiążą się ze spękaniem konstrukcyjnymi muru są objęte odrębnym rozpoznaniem w ramach ekspertyzy konstrukcyjnej ze wskazaniem przyczyn powstania oraz szczegółowego sposobu

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

postępowania. Widoczne są również wykruszenia uzupełnień cementowych oraz złuszczenia przemalowań.

Do zniszczeń na przestrzeni lat przyczyniały się również wadliwe obróbki blacharskie – widoczne są zniszczenia gzymsu ciągnionego na elewacji frontowej, który uległ oberwaniu i częściowo został zastąpiony profilem styropianowym. Deskowanie pod okapem w wielu miejscach jest przebarwione ze względu na korozję drewna, lokalnie zbutwiałe i zabezpieczone wtórnymi deskami bez zachowania kolorystyki i podziału na kasetony. Obróbki oraz ofasowania blacharskie okapów, szczególnie na pawilonach parterowych, wymagają szczegółowego przeglądu i naprawy – widoczne są ugięcia wskazujące na konieczność naprawy również końcowych fragmentów krokwi. Dachówka wymieniona w latach poprzednich jest w dobrym stanie, lokalnie zazieleniona w miejscach zacienianych. Na pawilonach rynny i rury spustowe są zużyte. Kominy w kolorze białym, pierwotnie nietynkowane, na etapie wykonawczym wymagają rozpoznania stanu obróbek i tynków.

Obsypujący się tynk odsłonił także wątek ceglany w miejscach styku połaci dachowych pawilonu parterowego ze ścianą budynku głównego (widoczne doraźne naprawy) – woda nie jest skutecznie zatrzymywana w rynnie i przelewa się przez króciec rynnowy (sztucer).

Dezintegracja tynków była przyczyną powstania dużych ubytków w trakcie przeprowadzonej wymiany stolarki okiennej. Wszystkie ubytki partii płaskich oraz gzymsów parapetowych zostały naprawione systemową zaprawą cementowo-wapienną, a nowe parapety wykonano z blachy ocynkowanej.

Elementy metalowe, takie jak kraty, drzwiczki i kratki wentylacyjne noszą ślady korozji występującej pod powłokami malarskimi z odpryskami i złuszczeniami. Zabytkowa krata okna piwnicznego na elewacji wschodniej przy bramie wjazdowej jest wygięta i wymaga naprawy.

Budynek nie posiada oryginalnej stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej. W 2016 r. częściowo zrekonstruowano stolarkę okienną na podstawie ikonografii. W odniesieniu do elewacji tylnych wymieniona stolarka okienna oraz drzwi o prostej formie są historyzującą aranżacją, podkreślającą zabytkowe walory budynku.

Instalacje oświetlenia i kamer monitoringu prowadzone natynkowo wymagają uporządkowania.

5. CEL I ZAŁOŻENIA

Celem podejmowanych prac winno być powstrzymanie procesów niszczących zabytkową substancję i przywrócenie jej właściwego stanu technicznego i estetycznego, nawiązującego do pierwotnego, zgodnie z uwarunkowaniami konserwatorskimi.

Do ochrony i odtworzenia zakwalifikowano następujące elementy:

1. Elewacje w zakresie podziałów, wnęk i opasek, detalu architektonicznego (ochronie podlega wyłącznie substancja detalu);
2. Dekoracyjne deskowanie spodu okapów o układzie kasetonowym (ochronie nie podlega substancja);
3. Kraty okien piwnicznych na elewacji południowej, wschodniej i północnej pawilonu wschodniego;
4. Stolarka okienna i drzwiowa (kontynuacja rekonstrukcji);
5. Parapety okienne parteru z dachówki karpiówki (odtworzenie);

5.1 TYNKI

W celu usystematyzowania zachowanych warstw tynku i nawarstwień malarskich rozpoznano kilka naturalnych odkrywek. Ustalono, że na wątek ceglany nałożono warstwę zaprawy wapienno-piaskowej w kolorze naturalnym. Następnie zachowała się cienka szlichta droбноziarnista (w kolorze naturalnym, lokalnie w odcieniu piaskowym). Dalej zachowane są dwie warstwy pobiałej pokryte później zacierką z wyraźną warstwą malarską w kolorze różowym/pąsowym. Następnie założono tynk cementowy nakrapiany, malowany w kolorze jasnym ugrowym (lokalnie kilka warstw farby w różnych odcieniach). W większości na elewacji zachowane są warstwy analogiczne do opisanych. W kilku miejscach warstwy pobiał i zacierki zachowane były wyłącznie śladowo.

Mając na uwadze kompleksowy zakres prac remontowych, działania wymagają wyprzedzającego zinwentaryzowania stanu istniejącego, w tym zinwentaryzowania zagrożonego detalu architektonicznego. Ponadto na etapie wykonawczym, z chwilą zapewnienia dostępu z rusztowań, niezbędnym będzie przeprowadzenie uzupełniającego rozpoznania konserwatorskiego w zakresie kolorystyki tynków w wytypowanych nienaruszanych wcześniej partiach elewacji – odkrywki na gzymsach, tynkach płaskich oraz odkrywki na deskowaniu pod okapem. ROZPOZNANIE POWINIEN PRZEPROWADZIĆ DYPŁOMOWANY KONSERWATOR DZIEL SZTUKI.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Planuje się wymianę tynków na tynki systemowe. Należy dążyć do zachowania oryginalnych elementów dekoracji (gzymsy, opaski), które powinny zostać oczyszczone z silnego tynku cementowego. W partii cokołowej zakłada się wykonanie tynków szerokoporowych. Aby zapobiec przyczynom podciągania kapilarnego, należy rozpoznać stan izolacji po rozebraniu opaski wokół budynku. Cała elewacja będzie pomalowana w kolorze ustalonym z Miejskim Konserwatorem Zabytków, w oparciu o wyniki badań stratygraficznych, po przeprowadzeniu prób kolorystycznych na elewacjach. Na obecnym etapie proponuje się malowanie w nawiązaniu do kolorystyki pierwotnej, bez różnicowania detalu, wg kolornika firmy Optolith. Dopuszcza się walorowe przyciemnienie cokołu.

5.2 OKAP DACHU

Zakłada się naprawę okapu poprzez wzmocnienie końców belek wg opracowania konstrukcyjnego, wymianę deskowania przy zachowaniu wielkości i układu kasetonów, wymianę obróbek blacharskich. Zakłada się impregnację drewnianych elementów i malowanie ich w kolorze ustalonym po przeprowadzeniu odkrywek. Należy wymienić zużyte rynny i rury spustowe oraz wszystkie nieestetyczne plastikowe czyszczaki na żeliwne w kolorze czerni kowalskiej.

5.3 STOLARKA

Należy kontynuować wymianę stolarki wg projektu uzgodnionego z Miejskim Konserwatorem Zabytków. Należy powtórzyć kolorystykę okien i drzwi (malowanie kryjące). Dodatkowo przed drzwiami pawilonu wschodniego zaleca się wykonać stopień i próg z szarego lastryka o drobnej frakcji kruszywa w miejsce stopnia betonowego. Analogiczny próg należy wprowadzić przed drzwiami pawilonu zachodniego po usunięciu nieestetycznych płytek gresowych. W elewacji frontowej budynku głównego w skrajnej prawej osi, w oknie piwnicznym należy przywrócić historyczny (łukowy) kształt nadproża.

Należy odtworzyć parapety okien parteru z czerwonej dachówki karpiówki.

5.4 ELEMENTY METALOWE

Elementy metalowe należy oczyścić ze starych nawarstwień malarskich i zabezpieczyć antykorozyjnie. Należy wykonać kratę okna piwnicznego elewacji północnej pawilonu wschodniego na wzór krat w okienkach sąsiednich oraz na ten sam wzór kratę w okienku w elewacji wschodniej budynku głównego. Po odtworzeniu kształtu nadproża okna piwnicznego w skrajnej prawej osi elewacji frontowej, należy wprowadzić kratę analogiczną

do krat zamontowanych w sąsiednich oknach. Wszystkie elementy winny zostać malowane w kolorze grafitowym.

5.5 PRACE DODATKOWE

Należy uporządkować przewody elektryczne i instalacji monitoringu wizyjnego. Zaleca się wprowadzenie rurek gładkościennych układanych podtynkowo, a także uporządkowanie opraw oświetleniowych.

Istniejący napis z liter blokowych (Gimnazjum nr 7) po zakończeniu remontu należy zamocować do przygotowanej konstrukcji montażowej z dwóch równoległych płaskowników, tak aby litery nie były montowane indywidualnie do elewacji. Element montażowy pozwoli w przyszłości na ewentualną wymianę napisu bez ingerencji w elewację.

Należy przełożyć opaskę wokół budynku z zachowaniem odpowiedniej niwelacji terenu, tak aby zapewnić optymalny odpływ wody.

6. PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE

Tynki elewacji

1. Usunięcie nakropu cementowego w miejscach odspojień oraz usunięcie starych, odspojonych tynków wapiennych. Całkowite usunięcie tyku w pasie cokołu.
2. Sprawdzenie istniejącej izolacji przeciwwodnej – w razie jej braku lub złego wykonania wykonanie nowej pionowej izolacji przeciwwodnej fundamentów n. p.: w systemie Dieterman.
3. Oczyszczenie tynków z zabrudzeń przy zastosowaniu metody strumieniowo – ścierniej, agregatem CePe na sucho – w przypadku partii tyków zachowanych w dobrym stanie.
4. Pogłębienie szczelin, rys i spękań tynku w kształcie litery V – w przypadku partii tyków zachowanych w dobrym stanie.
5. Impregnacja wzmacniająca oczyszczonej powierzchni gruntem konsolidującym OPTOLITH Optogrunnt AquaForte – w przypadku partii tyków zachowanych w dobrym stanie.
6. Wykonanie ażurowej obrzutki szczepnej z trasem w miejscach ubytków – w przypadku partii tyków zachowanych w dobrym stanie.
7. Wykonanie uzupełnień tynków na bazie wapna i cementu z trasem Optosan TrassKalk i Optosan TrassZement.
8. Otynkowanie pasa cokołu szerokoporowym tynkiem renowacyjnym magazynującym sole, odpornym na siarczany i inne sole n. p.: OPTOLITH Optosan ASP (WTA).

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

9. Rekonstrukcja ubytków detalu sztukatorskiego przy zastosowaniu zapraw do profili ciągnionych OPTOLITH Optosan StuckoGrob jako warstwy podkładowej i OPTOLITH Optosa StuckoFein jako warstwy wykończeniowej.

10. Wyrównanie całej powierzchni tynkiem mineralnym z dodatkiem włókien szklanych Optoplast EcoFinish (ziarno 0,3 mm).

11. Zagrunтовanie powierzchni tynków środkiem Optogrunт SiliMal.

12. Pomalowanie powierzchni elewacji farbą sylikatową Optomal Silisan w kolorach wybranych podczas komisji konserwatorskich z udziałem przedstawicieli Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków na podstawie próbek położonych na elewacjach w oparciu o wyniki badań stratygraficznych wg kolornika Optolith: tynki płaskie: ziarno tynku 0,5 mm , detal sztukatorski: ziarno tynku 0,3 mm , cokół ziarno tynku 1,0 mm.

Stolarka okienna

Należy kontynuować wymianę stolarki wg projektu uzgodnionego z Miejskim Konserwatorem Zabytków – w celu zachowania profili i proporcji. Należy powtórzyć kolorystykę okien i drzwi (malowanie kryjące).

Obróbki blacharskie

Należy wymienić rynny i rury spustowe oraz obróbki blacharskie gzymsów na nowe z blachy tytanowo – cynkowej.

Elementy drewniane – okap

1. Należy wzmocnić końce krokwi wg opracowania konstrukcyjnego.

2. Deskowanie należy wymienić bezwzględnie zachowując wielkość i układ kasetonów. Zakłada się wymianę drewnianych elementów i pomalowanie ich w kolorze ustalonym po przeprowadzeniu odkrywek.

Elementy metalowe

1. Usunięcie z powierzchni metalowych warstw przemalowań i produktów korozji mechanicznie, metodą piaskowania.

2. Uzupełnienie/wykonanie brakujących elementów ściśle wg zachowanych wzorów (dot. krat).

3. Zabezpieczenie antykorozyjne powierzchni minią tlenkową.

4. Pomalowanie powierzchni metalowych farbą alkidową w kolorze grafitowym (Eddi Schmied antik graphit schwarz matt).

Wykonanie stopnia i progów z lastryka

1. Wykonanie szalunku z desek.

2. Wylanie zaczynu lastryka z szarego bezpyłowego cementu 450 z kruszywem dolomitowym o drobnej frakcji w proporcji 1:1.

3. Szlifowanie na mokro tarczami diamentowymi.

Elementy ceramiczne

Należy odtworzyć parapety okien parteru z czerwonej dachówki karpiówki.

7. PROPONOWANE MATERIAŁY

Proponuje się zastosowanie materiałów i technologii firmy Optolith lub równoważnych technologii i materiałów innych wiodących firm produkujących materiały konserwatorskie n. p.: Remmers, Baumit, Sto, Kabe i. t. p.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

1. Elewacja frontowa (południowa) budynku głównego po wymianie stolarki okiennej

2. Elewacja boczna (wschodnia) budynku głównego po wymianie stolarki okiennej. Widoczny bardzo zły stan tynków w dolnych partiach elewacji i powyżej połaci dachowej pawilonu

3. Elewacja boczna (wschodnia) i tylna (północna) skrzydła wschodniego (parterowego pawilonu)

4. Elewacja boczna (zachodnia) pawilonu wschodniego po wymianie stolarki okiennej i drzwiowej. Widoczne odspojenia tynku oraz w rejonie rynny zawilgocenia oraz ślady korozji biologicznej

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

5. Elewacja tylna (północna) budynku głównego po przeprowadzeniu wymiany stolarki

6. Elewacja boczna (wschodnia) pawilonu zachodniego. Stolarka okienna z PCV i drzwi aluminiowe kwalifikujące się do wymiany

7. Fragment profilowania gzymsu podokapowego

8. Fragment profilowania gzymsu podparapetowego.

9. Fragment deskowania tworzącego kasetony przestrzeni podokapowej.

10. Fragment odprowadzenia wody z dachu w przestrzeni nadokapowej.